

WARSZAWSKA DEKLARACJA

Burmistrzowie, Prezydenci oraz polityczni liderzy europejskich miast i obszarów metropolitalnych zgromadzeni w Warszawie na Europejskim Forum Władz Metropolitalnych 2017 (the European Metropolitan Authorities Forum 2017)

po omówieniu:

- Roli obszarów metropolitalnych w napędzaniu rozwoju
- Roli obszarów metropolitalnych w osiągnięciu celów Polityki Spójności po 2020 roku
- Głównych wyzwań obszarów metropolitalnych oraz ich zakresów działalności

zobowiązujemy się do:

- Wspierania kontynuacji polityki spójności po 2020 roku na całym terytorium UE
- Wspierania polityki spójności na obecnych poziomach inwestycji w stosunku do całkowitego budżetu UE
- Wspierania silnego miejskiego oraz metropolitalnego wymiaru w ramach polityki spójności po 2020 roku
- Partnerstwa w projektowaniu, wdrażaniu oraz dostarczaniu rezultatów polityki spójności po 2020 roku

oraz deklarujemy, że:

- Obszary metropolitalne są główną siłą napędową rozwoju. Fakt ten jest coraz bardziej uznawany oraz wspierany na europejskim (polityka spójności UE 2014-2020, Agenda Miejska UE, Pakt Amsterdamski), międzynarodowym [Nowa Agenda Miejska ds. Osiedli Ludzkich ONZ (UN-Habitat), Cele Zrównoważonego Rozwoju

ONZ, Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju(OECD)], oraz również na poziomie krajowym.

- Obszary metropolitalne napędzają wzrost oraz rozwój, zapewniając gospodarczą i społeczną siłę UE, jak pokazują badania międzynarodowe [OECD, Europejska Sieć Obserwacyjna Rozwoju Terytorialnego i Spójności Terytorialnej (ESPON)], ponieważ przyciągają talenty, kapitał oraz inwestycje, oferują środowisko dające wsparcie lokalnym i ponadnarodowym innowacjom oraz procesowi tworzenia nowych miejsc pracy, oraz stanowią centra badań, edukacji oraz kultury. Stoją na czele mądrych rozwiązań w dostarczaniu informacji oraz usług, ekonomii współdzielonej, odporności i zrównoważonego rozwoju, zwiększaniu wydajności energetycznej, wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii, jakości powietrza, oraz w zrównoważonej mobilności. Walczą z bezrobociem, szczególnie wśród ludzi młodych, oraz zapewniają włączenie społeczne i mieszkaniowe w połączeniu z integracją migrantów oraz uchodźców. Na wszystkich tych polach, obszary metropolitalne widzą swój szczególny potencjał do działania oraz do postrzegania ich jako priorytety. Poprzez tego rodzaju działania tworzą one prawdziwą europejską wartość dodaną.

- Obszary metropolitalne oraz duże miasta są szczególnie efektywne podczas wychodzeniu naprzeciw wyzwaniom rewolucji cyfrowej, globalizacji, zmian demograficznych i włączenia społecznego, konwergencji gospodarczej oraz zmian klimatu.

- W szczególności, w sytuacji, kiedy zobowiązania państwa członkowskiego UE pod kątem walki oraz adaptacji do zmian klimatycznych w ramach postanowień COP 21 (Konferencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, Paryż 2015) są wdrażane, obszary metropolitalne są ważnymi partnerami: ponad 70% środków łagodzących zmiany klimatyczne oraz nawet do 90% środków adaptacyjnych są podejmowane przez władze na poziomie regionalnym.

- Zatem, obszary metropolitalne są głównymi partnerami europejskich instytucji w działaniach UE ukierunkowanych na bezpieczeństwo, siłę gospodarczą, zrównoważony rozwój oraz solidarność. Dlatego też Obszarom Metropolitalnym powinno się umożliwić realizowanie priorytetów metropolitalnych poprzez coraz większe wsparcie w ramach polityk UE oraz programów funduszowych po 2020 roku.

- Polityka Spójność 2014-2020, ale również Agenda Miejska przyjęta w ramach Paktu Amsterdamskiego, były ważnym, pozytywnym krokiem w kierunku uznania miejskiego i metropolitalnego wymiaru UE. Polityka Spójności UE w sposób znaczący wspiera rozwój obszarów metropolitalnych.

- Przyszła polityka spójności powinna wzmocnić oraz zwiększyć te dokonania oraz przynajmniej utrzymać obecny poziom inwestycji w stosunku do

całkowitego budżetu UE. Miasta oraz obszary metropolitalne współpracujące w sieci EMA są gotowe do wsparcia prac europejskich instytucji, żeby osiągnąć ten cel.

- Obszary Metropolitalne dostarczają usług oraz przyczyniają się do rozprzestrzeniania rozwoju. Osiągają to dzięki powiązaniom funkcjonalnym w ramach swojego terytorium, ale również dzięki powiązaniom z ich dalszym, często wiejskim, otoczeniem. Dlatego też bardzo istotnym jest wzmacnianie tych funkcjonalnych powiązań poprzez programy i projekty. To jest najbardziej wydajny sposób na przyspieszenie rozwoju, również na terenach wiejskich, realizując gospodarczą i społeczną solidarność.

- Rola siły napędowej obszarów metropolitalnych ma największe znaczenie w całym terytorium UE, ale w szczególności na obszarach mniej rozwiniętych, które mają najwięcej do nadrobienia. Wszędzie - w regionach słabiej rozwiniętych, regionach przejściowych i w regionach lepiej rozwiniętych - bardzo ważne jest zwiększenie dostępności poprzez budowę oraz rozbudowę infrastruktury transportowej oraz zrównoważonego systemu transportowego, energetycznych sieci transmisyjnych oraz szybkiego Internetu. Tego rodzaju infrastruktura jest warunkiem koniecznym dla wzmocnienia powiązań funkcjonalnych pomiędzy głównymi miastami obszarów metropolitalnych oraz ich bliskim i dalszym otoczeniem.

- Wzmocnienie powiązań funkcjonalnych oznacza również integrację lub reintegrację społeczności oraz osób indywidualnych w ramach obszarów metropolitalnych. Ożywione powiązania funkcjonalne również budują mosty pomiędzy obszarami metropolitalnymi, mniejszymi miastami i terenami wiejskimi, oraz pozwalają w najlepszy sposób inwestować w ludzi. Wzrastające poczucie bycia pominiętym i nienależącym do wspólnoty jest największym zagrożeniem dla spójności europejskich społeczności, rozwoju Europy oraz istnienia UE. Programy i projekty (re-)integrujące społeczności i osoby indywidualne, włączając migrantów oraz uchodźców, powinny mieć pierwszeństwo w perspektywie polityki spójności po 2020 jako efektywna oznaka solidarności.

- Udana przykłady polityk/projektów wspierających metropolitalną współpracę były realizowane w ramach Polityki Spójności 2014-2020, szczególnie poprzez ZIT'y oraz inne instrumenty, takie jak osie priorytetowe oraz strategie dot. zrównoważonego miejskiego rozwoju. Przykłady te pokazują wartość dodaną wykorzystywania narzędzi UE w celu poprawienia oraz wsparcia współpracy pomiędzy gminami oraz osobami trzecimi w ramach obszaru metropolitalnego dla jego zintegrowanego rozwoju. Są one również ważnym narzędziem służącym do inicjowania innowacji w metropolitalnym zarządzaniu. Tym samym, pomagają w sposób efektywny we wdrażaniu celów UE 2020. Instrumenty wspierające współpracę metropolitalną powinny być dalej rozwijane w ramach Polityki Spójności UE w perspektywie po 2020 roku.

- Fundusze i instrumenty UE, łącznie z ZIT'ami, wymagają uproszczenia, szczególnie w przypadku łączenia funduszy, w sytuacji kiedy nie mogą być połączone. Jeden regulamin dot. funduszy byłby bardzo pomocny. Poprawiłby efektywność wykorzystania funduszy oraz ograniczyłby obciążenie administracyjne, koszty oraz możliwe przyczyny błędów. Kontrole powinny być zorientowane na rezultat oraz proporcjonalne do wielkości projektu oraz do wydajności lokalnych systemów zarządzania i kontroli.

- Ważne jest żeby angażować przedstawicieli poziomu obszaru metropolitalnego w proces planowania, zarządzania i ewaluacji programów i projektów w ramach Polityki Spójności po 2020 roku dla dostosowania polityk oraz priorytetów programowych do wyzwań, z którymi mierzą się obszary metropolitalne: którekolwiek główne miasto (lub miasta), wraz ze swoimi partnerami, powinno być w stanie przygotować oraz bezpośrednio wdrożyć projekty finansowane przez fundusze Polityki Spójności ukierunkowane na poziom metropolitalny.

- Zintegrowane, holistyczne podejście najlepiej pozwala spełnić potrzeby mieszkańców obszarów metropolitalnych oraz inwestować w ludzi. Zatem, znaczny wzrost odsetka funduszy UE przeznaczonego na Zintegrowany Rozwój Miejski wydaje się konieczny do wdrożenia prawdziwie zintegrowanego podejścia na najbardziej odpowiednim poziomie.

- Korzystanie z instrumentów dot. zintegrowanego rozwoju miejskiego powinno być wsparte zachętami zapewnionymi Europejską przez Komisję. Takie zachęty, wspierające reformy strukturalne, mogłyby być oferowane dla programów i projektów planowanych oraz realizowanych na poziomie obszaru metropolitalnego, w szczególności w sytuacji kiedy dokonywane by to było przez formalne władze obszaru metropolitalnego, które zostały utworzone na zasadach dobrowolności. Wsparcie powinno zostać udzielone w celu wzmocnienia ich możliwości administracyjnych.

- Programy i projekty ukierunkowane na rozwój istniejących i potencjalnych powiązań funkcjonalnych pomiędzy obszarami metropolitalnymi oraz większymi obszarami, będącymi w tyle, oraz należącymi do innego poziomu NUTS 2 lub do innych krajów, powinny być w sposób szczególny wspierane w ramach Polityki Spójności po 2020 roku.

- Tematy partnerstw, działających w ramach Agendy Miejskiej, nawiązują do konkretnych ważnych wyzwań związanych z rozwojem miejskim w Europie. Wieloma z nich można się zająć bardziej efektywnie na poziomie metropolitalnym niż na poziomie miejskim. Dlatego też współpraca metropolitalna (zarządzanie ponad administracyjnymi granicami oraz współpraca międzygminna: miejsko-wiejska, miejsko-miejska oraz ponadregionalna) została określona w Pakcie Amsterdamskim jako horyzontalna, przekrojowa propozycja dla wszystkich partnerstw. Ważnym jest żeby każde partnerstwo zatwierdzało rozwiązania organizacyjne oraz zarządcze na poziomie metropolitalnym w ramach tematów nad którymi pracuje. Utworzenie

dodatkowego 13 partnerstwa które koncentrowałoby się na obszarach metropolitalnych mogłoby zostać wzięte pod uwagę.

- Badania, jak te prowadzone przez ESPON, oraz zbieranie danych statystycznych na poziomie obszarów metropolitalnych, w szczególności dane dotyczące przepływów ukazujących relacje funkcjonalne, powinny być nadal rozwijane. Pozwoliłoby to na planowanie projektów na poziomie obszarów metropolitalnych w sposób bardziej dokładny oraz na ocenę ich efektów.

- Europejska Współpraca Terytorialna po roku 2020 powinna być zasilona większym finansowaniem. Popieramy kontynuację trans granicznych, ponadnarodowych oraz międzyregionalnych komponentów z możliwością adaptowania się do szczególnych potrzeb. Europejska Współpraca Terytorialna włączając URBACT powinna w szczególny sposób traktować współpracę pomiędzy obszarami metropolitalnymi dotyczącą odpowiednich rozwiązań zarządzania, wdrożenie rekomendacji partnerstw Agencji Miejskiej UE, oraz aktywności obszarów metropolitalnych na globalnym poziomie.

- Miejskie innowacyjne działania, finansowane przez EFRR, okazały się być efektywnymi instrumentami wspierania innowacji. Zachęcamy Komisję Europejską do kontynuowania tego dzieła oraz do rozszerzenia go na inne fundusze ESIF po roku 2020.

Warszawa, 20 października 2017